

LIETUVOS – SLOVAKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. spalio 23 d.

I. Slovakijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Slovakijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2019 m. buvo pramonė (25%), didmeninė ir mažmeninė prekyba, transportas, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (18%), viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (16%), nekilnojamojo turto sektorius (11%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla (10%).

2019 m. Slovakijos prekių eksportas siekė 80 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 84% Slovakijos prekių eksporto (į Vokietiją – 22%, Čekiją – 11%, Lenkiją – 7,5%), o iš ES nepriklausančių šalių 3,1% eksporto vertės tenka JAV, 2,1% – Kinijai ir 1,8% – Rusijai.

2019 m. Slovakijos importas siekė 81 mlrd. EUR ir 59% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 16%, Čekijos – 10%, Lenkijos – 5,7%), o iš ES nepriklausančių šalių – 6,3% importo atvežama iš Kinijos, 5,5% – iš Rusijos, 5,4% – Korėjos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Slovakijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Slovakijos pagrindiniai rodikliai 2017-2019 m.

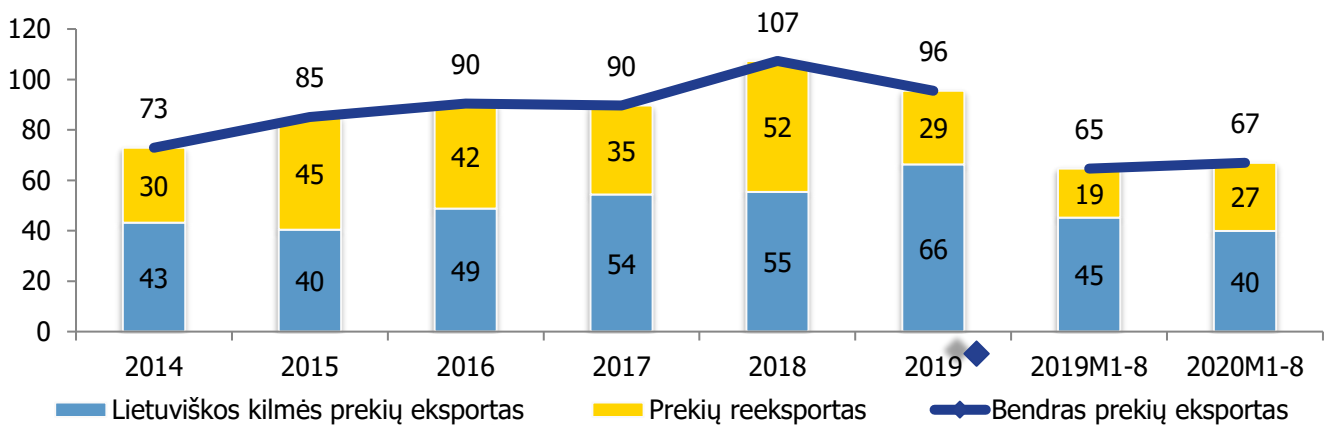
	2017		2018		2019	
	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0,3 %	33	0,4 %	33	0,3 %	35
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0,4 %	32	0,4 %	33	0,4 %	32
Šalies dalis prekių reeksporte	0,3 %	28	0,4 %	24	0,2 %	30
Šalies dalis prekių importe	0,7 %	27	0,6 %	26	0,6 %	25
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	0,1 %	41	0,1 %	39	0,1 %	40
Šalies dalis paslaugų importe	0,3 %	38	0,3 %	37	0,4 %	36

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2019 m. Slovakija užėmė 35 vietą Lietuvos prekių eksporto rinkoje kuriai teko 0,3% (96 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 69% Lietuvos prekių eksporto į Slovakiją 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (31%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2018 m. Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją sumažėjo 11%, daugiausiai dėl aliuminio ir aliuminio dirbinių bei medienos, medienos dirbinių; medžio anglių eksporto mažėjimo. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 3,5% arba 2,3 mln. EUR.

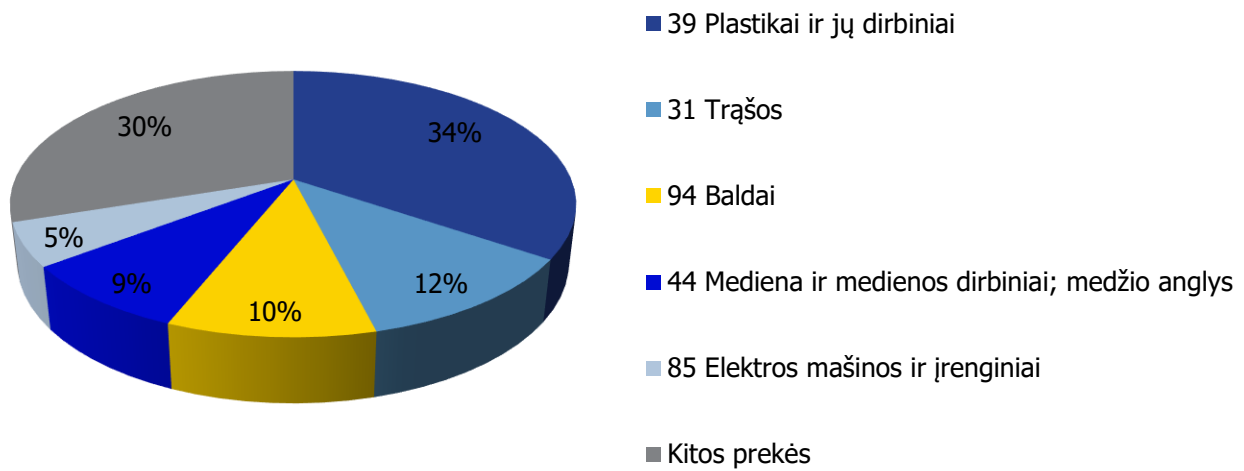
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Slovakiją, 2014-2020 m. 1-8 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Slovakija 2019 m. buvo 32 eksporto rinka, kuriai teko 0,4% (66 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Slovakiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 34% arba 23 mln. EUR (19-a didžiausia eksporto rinka), trašos – 12% arba 7,7 mln. EUR (18-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 10% arba 6,6 mln. EUR (27-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 8,6% arba 5,7 mln. EUR (23-a didžiausia eksporto rinka), elektros mašinos ir įrenginiai – 5,3% arba 3,5 mln. EUR (26-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Slovakiją padidėjo 19% arba 11 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė plastikai ir jų dirbiniai. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Slovakiją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 12% arba 5,3 mln. EUR.

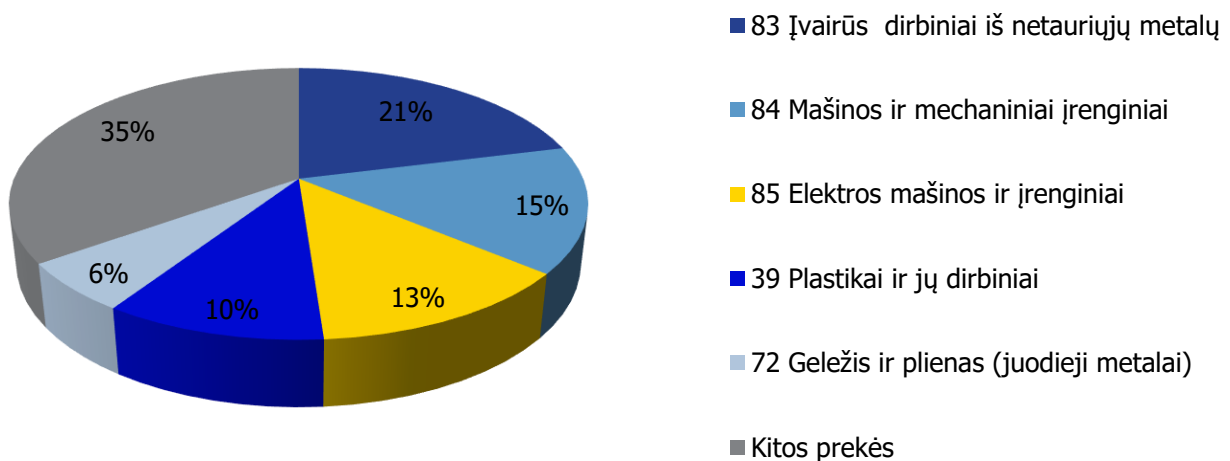
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Slovakiją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Slovakija buvo 25-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0,6% (187 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Slovakijos 2019 m. daugiausia importuota įvairių dirbinių iš netauriųjų metalų – 21% arba 39 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 15% arba 28 mln. EUR (19-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 13% arba 24 mln. EUR (18-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 10% arba 19 mln. EUR (18-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2018 m. prekių importas iš Slovakijos padidėjo 10%.

3 pav. Lietuvos importo iš Slovakijos struktūra 2019 m.

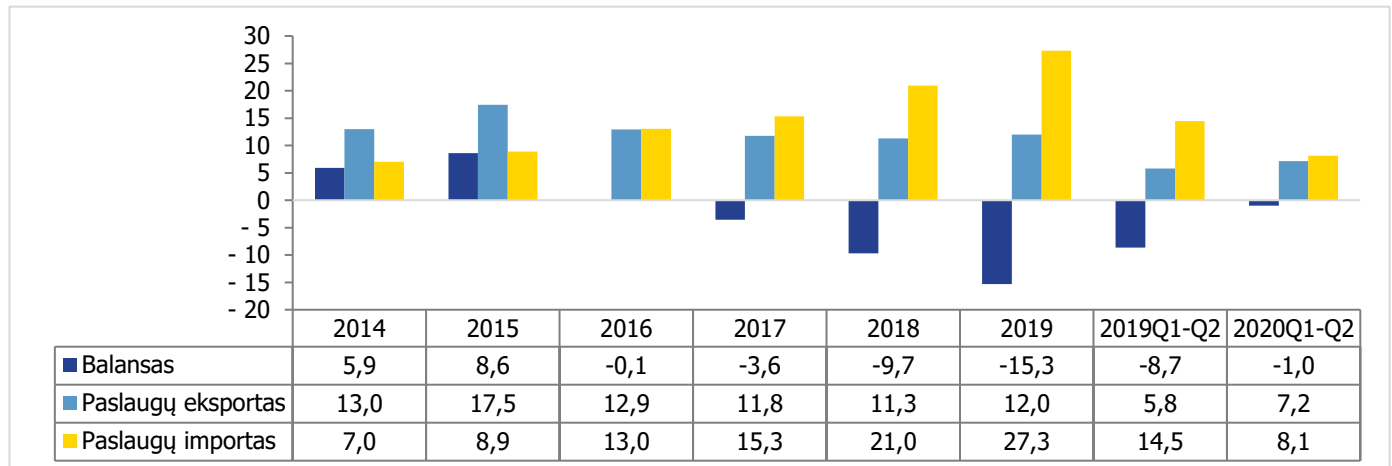

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2019 m. Slovakija užėmė 40 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0,1% (12 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Slovakijos siekė 27 mln. EUR, tai sudarė 0,4% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m., o Slovakija buvo 36-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

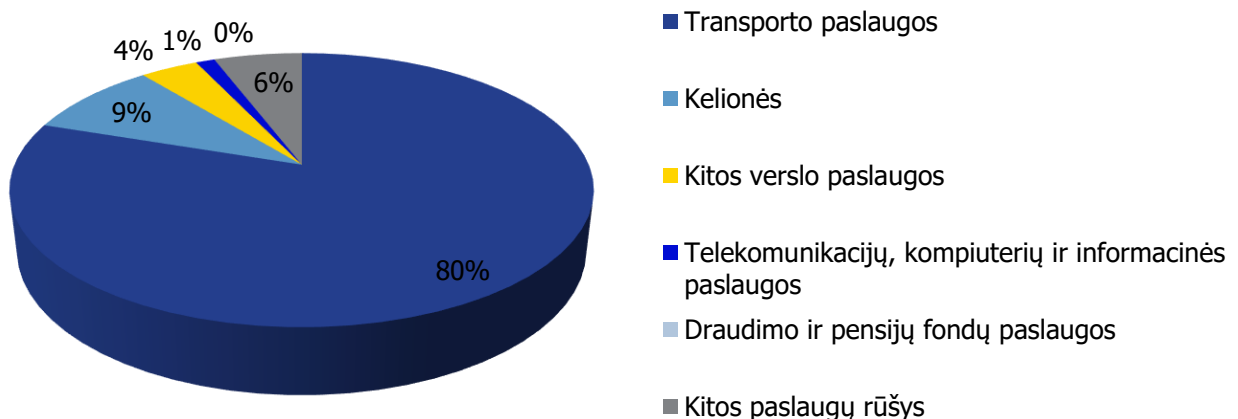
4 pav. Lietuvos ir Slovakijos užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2020 m. I-II ketv., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Slovakiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 80% arba 9,6 mln. EUR (35-a eksporto rinka), kelionių – 9,0% arba 1,1 mln. EUR (43-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 3,8% arba 460 tūkst. EUR (59-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1,2% arba 0,2 tūkst. EUR (65-a eksporto rinka). Per 2019 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Slovakijos rinką padidėjo 6,7% iki 12 mln. EUR. Per 2020 m. I pusr. Lietuvos paslaugų eksportas į Slovakiją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 23% arba 1,4 mln. EUR.

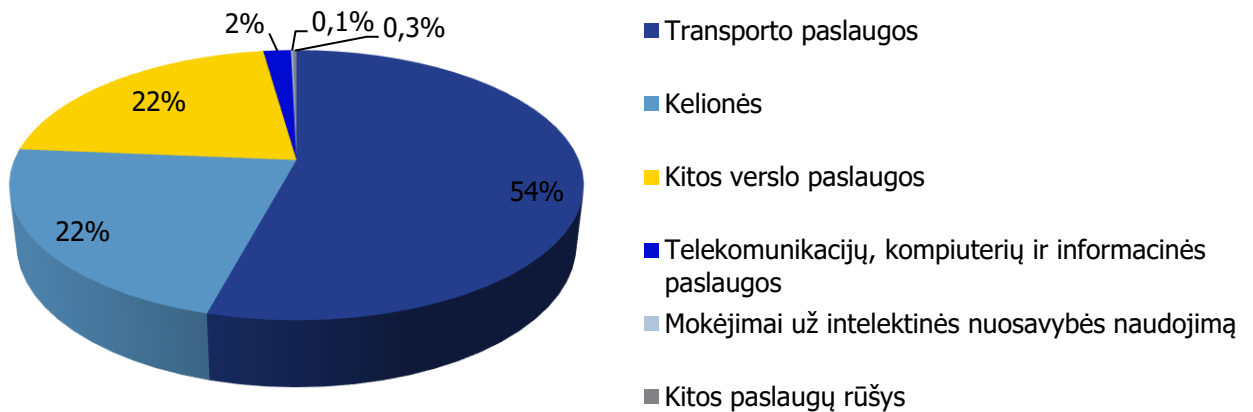
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Slovakiją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Slovakijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 54% arba 15 mln. EUR (36-a importo tiekėja), kelionių – 22% arba 6,1 mln. EUR (26-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 21% arba 5,9 mln. EUR (27-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 1,9% arba 510 tūkst. EUR (39-a importo tiekėja), – 0,1% arba 30 tūkst. EUR (32-a importo tiekėja). Per 2019 m. paslaugų importo vertė iš Slovakijos išaugo 30% iki 27 mln. EUR. Per 2020 m. I pusr. paslaugų importas iš Slovakijos palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 44% arba 6,4 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Slovakijos struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1072 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Slovakijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Slovakiją yra šie: įvairios mašinos ir įranga, maisto produktai, chemijos pramonės produktai bei tekstilės gaminiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Slovakijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1072
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	120
Maisto produktų gamyba	109
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	104
Tekstilės gaminių gamyba	93
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	85
Pagrindinių metalų gamyba	76
Drabužių siuvimas (gamyba)	62
Elektros įrangos gamyba	57
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	53
Kita gamyba	51
Kitos	262

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistą santykinę pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinę pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.